

SMÍŠENÁ ČÍSLA

1. Prodáváme chleba.

celý bochník	poloviční bochník	bochník a půl bochník
		
Zápis: 1 celý bochník	$\frac{1}{2}$ bochník	$\frac{3}{2}$ bochník, můžeme zapsat $1\frac{1}{2}$ bochník

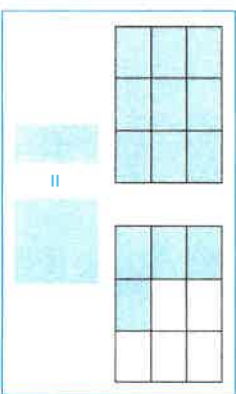
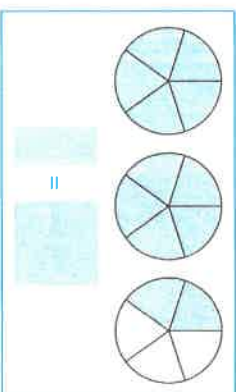
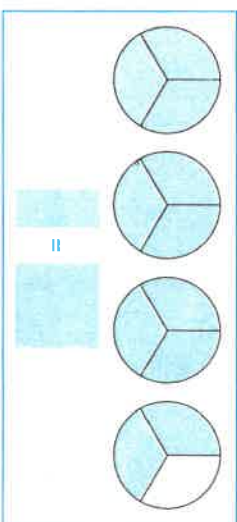
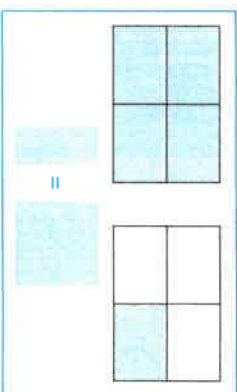
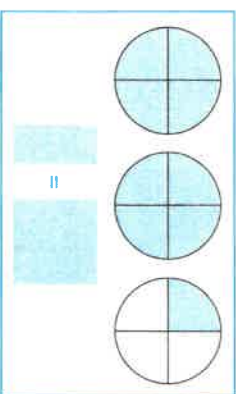
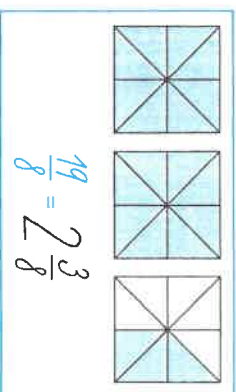
V čitateli zlomku může být zapsáno větší číslo než v jeho jmenovateli. Zlomky, které mají v čitateli větší číslo než ve jmenovateli, jsou větší než 1. Můžeme je zapisovat také jako smíšená čísla. např.:

$$\frac{3}{2} = 1\frac{1}{2}$$

zlomek   smíšené číslo

Čteme: jedna a jedina poloviční

2. Vybarvené části obrázků zapiš zlomkem a příslušným číslem smíšeným.

5

Zlomky, které mají v čitateli menší číslo než ve jmenovateli, jsou menší než 1.

Zlomky, které mají v čitateli větší číslo než ve jmenovateli, jsou větší než 1. Tyto zlomky můžeme zapsat jako smíšená čísla.

 $\frac{3}{4} < 1$ (3 < 4)

 $\frac{9}{6} > 1$ (9 > 6)

3. Připoj, co k sobě patří.

$$3\frac{5}{6} \quad 1\frac{7}{9} \quad 3\frac{1}{2} \quad 2\frac{3}{4} \quad 2\frac{4}{5}$$

5

4. Je to správné? Chyby oprav.

$\frac{7}{2} = 3\frac{1}{2}$	$\frac{9}{5} = 1\frac{4}{5}$	$\frac{20}{6} = 3\frac{3}{6}$	$\frac{8}{7} = 1\frac{1}{7}$
ANO - NE	ANO - NE	ANO - NE	ANO - NE
			$\frac{12}{9} = 1\frac{5}{9}$
			ANO - NE

Správnost si ověř např. takto: $7 : 2 = 3$ (zb. 1) $\rightarrow \frac{7}{2} = 3\frac{1}{2}$

5

5. Porovnej a doplň znaky $>$, $<$, $=$.

a) $\frac{5}{4}$ ☐ 1	b) $\frac{7}{9}$ ☐ 1	c) $\frac{2}{4}$ ☐ 1	d) $\frac{7}{12}$ ☐ 1	e) $\frac{100}{50}$ ☐ 1
$\frac{3}{7}$ ☐ 1	$\frac{6}{4}$ ☐ 1	$\frac{5}{5}$ ☐ 1	$\frac{4}{10}$ ☐ 1	$\frac{800}{1000}$ ☐ 1
$\frac{8}{8}$ ☐ 1	$\frac{5}{3}$ ☐ 1	$\frac{9}{4}$ ☐ 1	$\frac{10}{2}$ ☐ 1	$\frac{250}{250}$ ☐ 1
$\frac{3}{4}$ ☐ 1	$\frac{7}{7}$ ☐ 1	$\frac{5}{2}$ ☐ 1	$\frac{10}{10}$ ☐ 1	$\frac{300}{400}$ ☐ 1

20

Zapiš jako smíšená čísla. Řekni příklady, co může tolik vážit, měřit nebo trvat.

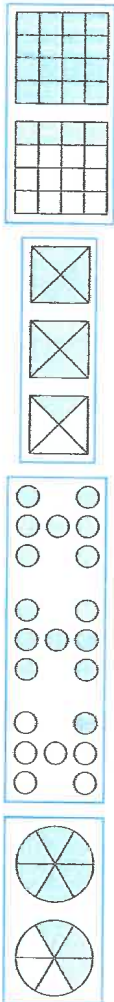
Dvě a čtvrt hodiny: $2\frac{1}{4}$ h   Tři a půl kilometru: km

Pět a půl kilogramu: kg   Jedna a dvě desetiny metru: m

Dvě a tři čtvrtě tuny: t   Dvanáct a půl hektolitru: hl

5

7. Připoj, co k sobě patří.

$$\frac{9}{4}$$

$$\frac{20}{16}$$

$$\frac{9}{6}$$

$$\frac{15}{7}$$

$$1\frac{4}{16}$$

$$2\frac{1}{4}$$

$$1\frac{3}{6}$$

$$2\frac{1}{7}$$

4

8. a) Vypočítej jednu polovinu z daných čísel.

Jednu polovinu z čísla vypočítáme tak, že toto číslo dělíme dvěma, např.: $140 : 2$.

dané číslo	140	180	500	720	1 200	1 500	3 600	8 460
jedna polovina								

b) Vypočítej jednu třetinu z daných čísel.

Jednu třetinu z čísla vypočítáme tak, že toto číslo dělíme třemi, např.: $720 : 3$.

dané číslo	150	180	300	720	1 200	1 500	3 600	8 460
jedna třetina								

c) Vypočítej jednu desetinu z daných čísel.

Jednu desetinu z čísla vypočítáme tak, že toto číslo dělíme deseti, např.: $300 : 10$.

dané číslo	300	400	500	720	1 200	1 500	3 600	8 460
jedna desetina								

24

Doplň znaky $>$, $<$, $=$.

a) $\frac{3}{4}$ 1   b) $\frac{7}{4}$ 1   c) $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{4}$

$\frac{3}{7}$ 1 $\frac{2}{2}$ 1 $\frac{3}{5}$ $\frac{4}{5}$

$\frac{8}{8}$ 1 $\frac{5}{8}$ 1 $\frac{4}{8}$ $\frac{6}{8}$

$\frac{6}{6}$ 1 $\frac{7}{7}$ 1 $\frac{5}{5}$ $\frac{2}{5}$

d) $\frac{7}{10}$ $\frac{7}{10}$

$\frac{4}{10}$ $\frac{8}{10}$

$\frac{9}{10}$ $\frac{3}{10}$

$\frac{5}{5}$ $\frac{10}{10}$

16

Zlomky, které jsou větší než jedna, se mohou vyjádřit jako ČÍSLO A SMÍŠENÁ. Zapsí smíšeného čísla se skládá z přirozeného čísla a ze zlomku menšího než 1. Například: $\frac{12}{8} = \frac{8+4}{8} = \frac{8}{8} + \frac{4}{8} = 1 + \frac{4}{8} = 1\frac{4}{8}$

$12 : 8 = 1$ → počet celků 4 → počet aby vyjádřit osmin

Převádí zlomky na čísla smíšená.

$\frac{17}{4} =$ _____

$\frac{39}{5} =$ _____

$\frac{48}{9} =$ _____

$\frac{36}{7} =$ _____

$\frac{44}{10} =$ _____

$\frac{52}{12} =$ _____

Převádí čísla smíšená na zlomky.

$3\frac{2}{5} = 3 + \frac{2}{5} = \frac{15}{5} + \frac{2}{5} = \frac{17}{5}$

$4\frac{1}{5} =$ _____

$5\frac{2}{6} =$ _____

$7\frac{2}{4} =$ _____

$2\frac{2}{3} =$ _____

$1\frac{3}{4} =$ _____

$5\frac{2}{3} =$ _____

$1\frac{1}{7} =$ _____

$2\frac{1}{8} =$ _____

$6\frac{2}{10} =$ _____

$3\frac{4}{5} =$ _____

$4\frac{1}{2} =$ _____

$6\frac{4}{7} =$ _____

$9\frac{2}{4} =$ _____